PRIJS 2 CENT

EERST KANONNEN, DAN BOTER!!

DOOR
HAN KUYSTEN
RED. „DE WAPENS NEDER"

Uitgave: Brochure-depôt
Intern. Anti-Milit. Vereen.
Krommenie F4, Giro 77320

EERST KANONNEN, DAN BOTER!

Door alles wat anti-fascistisch was, is groot gerucht gemaakt over de verklaring van de chef van de duitse luchtmacht, generaal Göring, dat kanonnen voor boter gaan. Men beschouwde deze uitspraak als een typische uiting van de fascistische mentaliteit — hoe anders, niet waar, klinkt hiertegenover een verklaring van de engelse minister van buitenlandse zaken, Anthony Eden, dat voor de engelsen eerst boter en dan pas kanonnen komen. Het hele verschil van fascisme en democratie, zo ongeveer schreef men, kwam in beide standpunten tot uiting. Het ongelukkige is, dat dit verschil niet zo erg groot is. Een verschil voornamelijk van woorden en niet van daden. Precies zoals het geval is met dat hele verschil tussen hedendaagse democratie en fascisme.

Liever boter dan kanonnen zeggen de democratische landen — en zij beperken de productie ter wille van de winst en laten honderdduizenden op de grens van ondervoeding leven. Liever boter dan kanonnen zeggen de grote en kleine imperialistische democratiën, doch handen af van „önze" koloniën. Liever boter dan kanonnen herhalen ze — en ze menen het ook! — doch ze stellen een enkele, simpele voorwaarde: dat het kapitalistische, imperialistische systeem onaangetast blijve, dat de machtsverhoudingen gehandhaafd worden zoals ze thans zijn. Dat wil zeggen: liever boter dan kanonnen, want de oorlog is duur. Willen de proletariërs en andere tekortgekomenen binnenslands zich echter de boter die zij niet hebben, veroveren, dan kiezen wij, bezittenden, de kanonnen. En willen de tekortgekomenen buitenslands zich de boter, die zij niet hebben, veroveren, dan kiezen wij, bezittenden, de kanonnen. Wij zijn bereid tot overeenkomsten, wij zijn bereid tot concessies op elk gebied — mits wij houden wat wij hebben!

Het is niet het nationaal-socialistische Hitler-bewind, dat het eerst het verdrag van Versailles gebroken heeft: het zijn de democratische overwinnaars die dit

gedaan hebben, door niet te ontwapenen, zoals zij krachtens dit verdrag verplicht waren. Daarom is het een van de vele democratische leugens, wanneer verkondigd wordt, dat de democratische staten thans óók in plaats van boter kanonnen moeten kiezen, omdat de fascistische landen aan kanonnen boven boter de voorkeur geven. Er is een tijd geweest, dat het fascistische Italië op internationaal terrein helemaal niet agressiever optrad dan welke democratische staat ook — en er is óók een tijd geweest, dat Duitschland ontwapend was. Het was in deze tijd, dat sociaal- en andere democraten Duitschland regeerden — het was in deze tijd, dat engelse en franse en amerikaanse kapitalisten het volle pond van Duitschland, van het duitse volk, eisten en daarom voor een groot deel de verantwoordelijkheid dragen voor de ongehoorde ellende van zeven millioen werklozen en de akker hebben bereid voor het zaad van het nationaal-socialisme.

Liever boter dan kanonnen? Laten we horen wat de hollandse kapitein ter zee Furstner, in een lezing over de defensie van Nederlands-Indië verklaarde: Wij zullen ons moeten aanpassen aan de sfeer van machtspolitiek die in Oost-Azië aan de dag treedt. „Dat betekent dat voor ons ook zal moeten gelden: safety first! Eerst bestaanszekerheid voor het jonge geslacht Nederlanders en waarborgen voor de rijkseenheid door voldoende machtsmiddelen in de hand van een vredelievende nederlandse regering! Pas daarna zo algemeen en zo ver mogelijk uitgebreid onderwijs, verdere sociale voorzieningen, verdere droogmaking van de Zuiderzee." Dat is de geest van het democratische Nederland. De geest die indertijd tot uiting kwam in het rapport Welter, die zich manifesteert in de inkrimping van de volkswoningbouw, van de sociale voorzieningen op allerlei gebied. De uitgaven voor het onderwijs worden verlaagd, de steun aan de werklozen dermate verminderd, dat duizenden gezinnen op de rand van de ondervoeding leven. Want er is geen geld om de volksontwikkeling en volksgezondheid op peil te houden.

Het is een ongezonde politiek om hiervoor leningen te sluiten. Geen ongezonde financiëele politiek is het echter om 53 millioen gulden uit te geven voor versterking der bewapening. Nederland, kort geleden door de liberale engelse Manchester Guardian een der op sociaal gebied reactionairste landen van Europa genoemd, versterkt zijn vloot, verlengt de oefentijd van een deel zijner legermacht, bouwt kazematten, vormt pantserwagen-escadrons, koopt legervliegtuigen en luchtkruisers. In dit opzicht is het „modern". Een honderd vliegtuigen zijn reeds geleverd of in bestelling. Fokker bouwt 16 luchtkruisers. Grote aantallen zware mitrailleurs zijn gekocht. Voor de marine staan 8 duikboten en een aantal andere schepen op stapel. En weldra zal ook de lichtingsterkte verhoogd worden.

En hoe staat het in Frankrijk? Daar is een bewapeningsbudget aangekondigd van 19 milliard francs voor 1937. En in Rusland, het land dat de meest democratische grondwet ter wereld (al is het weinig werkelijke democratie) heeft? Dat geeft 12 milliard dollars voor defensie uit. En Engeland betaalde de afgelopen vijf jaren 720.000.000 pond voor zijn strijdmacht, terwijl de uitgaven voor 1937 en de daaropvolgende vier jaren op 1.500.000.000 pond geraamd worden. The Tribune, een links engels arbeidersblad, schrijft, dat de bruto jaarlijkse kosten voor een dagelijkse vrije maaltijd voor ieder lager- en middelbaar onderwijs genietend kind 24.000.000 pond bedragen: de regering had voor dit doel echter geen geld beschikbaar. Sinds 1934 is er voor de „noodlijdende gebieden", streken waar tengevolge van de ondergang van bepaalde industrieën een onbeschrijfelijke ellende heerst, en waar de gehele jeugd in lediggang te gronde gaat, slechts 5.000.000 pond toegestaan, terwijl berekend is dat sedert 1932 als gevolg van de Means Test — een in Engeland buitengewoon gehate maatregel ten koste van de werklozen — 65.000.000 pond is bespaard. Ook hier dus: eerst kanonnen, dan boter!

Eerst kanonnen en dan boter is overigens een van-

zelfsprekendheid, als men op het standpunt staat, dat de handhaving van de nationale onafhankelijkheid, of van de revolutionaire staat boven alles gaat, en men van oordeel is, dat deze handhaving slechts kan plaats hebben door middel van het leger. Een revolutionaire staat is niet minder aan de wetmatigheden van de moderne oorlogstechniek onderworpen dan een burgerlijke staat — hij kan net zo min het industriëele mobilisatieplan, de fysieke en psychische oorlogsvoorbereiding, de pre-militaire africhting der jeugd, de militaire dienstplicht, missen. Ook hij moet op de hoogte blijven van de nieuwste technische uitvindingen en deze in toepassing brengen. Ook hij moet een agrarische en industriëele basis voor zijn oorlogsindustrie scheppen, met alle autarkische consequenties die daaraan verbonden zijn. Ook zijn materiaal — zijn luchtmacht b.v. — verliest door nieuwe uitvindingen snel zijn waarde en moet eveneens dus voortdurend door modern vervangen worden. Kortom, meent men de verdediging van een gebied te moeten aanvaarden op de grondslag van de moderne oorlogstechniek, dan bestaat er geen keus en luidt het parool eveneens: eerst kanonnen en dan boter.

In het Frankrijk der Volksfrontregering heeft de generale staf meer invloed op het leven dan onder enige vroegere regering, schrijft La Patrie Humaine van 19 Maart 1937. Niet alleen beroemt hij er zich op, het industrieële mobilisatieplan in practijk te brengen, dat in 1923 reeds door Maginot gecontrasigneerd werd, maar hij staat tevens op het punt de gehele jeugd te onderwerpen aan de gedwongen militarisering. Deze twee maatregelen maken niettemin een einde aan elke vrije politieke en economische activiteit en aan alle geestesvrijheid. Het blad wijst er op, dat het democratische Frankrijk over een arsenaal van wetten en decreten beschikt, dat de regering in staat stelt om een volkomen dictatuur in te stellen, — dictatuur, voegen wij er bij, die de consequentie is van de moderne oorlogstechniek.

Reactionaire of Volksfrontregering: de oorlogsvoor-

bereiding gaat zonder onderbreking door, want alle partijen aanvaarden de oorlog als middel — de revolutionaire partijen niet uitgezonderd — en wensen daarom een doeltreffend en modern oorlogsapparaat.

Stafford Cripps, bekend links arbeidersleider, keert zich in zijn blad The Tribune tegen het herbewapeningsprogramma der engelse regering. „De arbeiders moeten zich tegen elke herbewapening verzetten, die onder leiding van hun klassetegenstanders staat; indien wapens nodig zijn om de britse arbeiders tegen het binnen- of buitenlandse kapitalisme of fascisme te beschermen, moeten deze wapens in hun eigen macht zijn. Dit kan alleen door de nederlaag van de Nationale Regering en haar vervanging door een Arbeidersregering worden bereikt, de enige regering, die de arbeiders tegen oorlog en fascisme zal beschermen. Het huidige moment van spanning geeft aan de arbeiders de grote kans om deze verandering te volbrengen, omdat thans de heersende klasse in hun macht is. Het zijn de arbeiders die de wapens moeten maken en bemannen; laten zij dan het recht eisen om de regering te maken en te bemannen."

Doch een lezer keert zich in een ingezonden stuk tegen hem: „Zelfs ofschoon de huidige regering enkel tegen Italië en Duitschland wil vechten indien daartoe absoluut gedwongen door imperiale belangen, zou dat dan nog niet beter zijn dan onderwerping aan deze landen? Daarenboven: veronderstel dat een Arbeiders Regering gevormd werd en ondoeltreffende bewapening had, hoe zou zij dan Rusland en Frankrijk kunnen helpen? Er zijn jaren nodig om moderne wapens te construeren en indien zij onder deze regering gemaakt worden, kunnen zij dan een goede dag niet aan de arbeidersbeweging dienstbaar gemaakt worden?"

Het is dezelfde argumentatie, die de sociaal-democraten momenteel overal er toe drijft zich achter de defensieplannen der kapitalistische regeringen te plaatsen, het is dezelfde argumentatie die inslaat bij het proletariaat, wijl dit proletariaat is opgevoed in het geloof

aan de bevrijdende kracht van het wapengeweld. Indien dit geloof niet bestond, zou het onmogelijk zijn geweest om het proletariaat wederom rijp te maken voor de oorlog, de tweede wereldoorlog ter bescherming van de democratie. Een oorlog, die overal met één slag de democratie zal vernietigen, die met één slag aan alle burgerlijke vrijheid een einde zal maken, die elk land in een ommezien zal veranderen in één grote kazerne, die van elk land zal maken wat Duitschland en Italië thans zijn. Men verdedigt de ware democratie niet met terreur — toch is het moderne leger een terroristisch instrument. Men redt de democratie niet van het fascisme, door zichzelf te fascistiseren. Toch eist de moderne oorlog, indien in zijn volle consequenties toegepast, een totalitair regiem en een tot alles bereid zijnde mentaliteit. En sinds wanneer bevrijdt men de proletariërs die onder het fascisme zuchten door hen te bombarderen en te gassen?

De situatie, waarin de arbeidersbeweging over de hele linie verkeert, is historisch verklaarbaar, doch daarom niet minder noodlottig. Dat de arbeidersbeweging momenteel niet anders kan doen, dan wat zij doet, is begrijpelijk uit traditie, filosofie, wereldbeschouwing, of hoe men het noemen wil, doch haar tekort blijft er niet minder om. De oorlog uit te roeien door de oorlog, het fascisme uit te roeien met het fascisme, staat gelijk met het vuur door het vuur te vernietigen. Het kan — doch alles wat binnen het gebied van de beide vijandelijke brandgebieden ligt, vergaat tot as. Van de oorlog en het fascisme redt men zich alleen door er zich niet aan te onderwerpen, door de non-coöperatie.

Worden Duitschland en Italië niet bewapend door de „democratische landen"? Is Rusland niet de grootste leverancier van mangaanerts, een van de zeldzame grondstoffen en onontbeerlijk oorlogsmateriaal, aan Duitschland? Bouwen niet alom ter wereld de arbeiders het oorlogsapparaat op, dat hen straks zal vernietigen?

Elke strijd wordt beslist door de krachtsverhoudingen: indien het socialisme in Duitschland en Italië vernietigd

werd, was het door de zwakheid — de morele zwakheid bovenal — van de socialistische krachten. Het fascisme, precies als elke overheersing, berust in de eerste plaats op de actieve en passieve coöperatie van de onderdrukten met de heersende klasse en pas in tweede instantie op het politionele en repressieve geweld. Het geloof, dat het fascisme zijn werkelijke basis in het fysieke geweld heeft is een dwaling, die niets van haar gevaarlijkheid verliest doordat zij zo algemeen is. Daar, waar een wezenlijk socialistische geestesgesteldheid overheersend is, vindt het fascisme nimmer een basis waarop het zich in stand kan houden.
